

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“

PENSIJŲ FONDAS „EUROPENSIJA EKSTRA“

2018 metų ataskaita

I. BENDROJI DALIS

1. Pensijų fondas „Europensija ekstra“ veikia nuo 2006 vasario 8 d. pagal pensijų fondo „Europensija ekstra“ taisykles Nr. 017.
2. Ataskaitinis laikotarpis: 2018 01 01 – 2018 12 31.
3. Duomenys apie draudimo įmonę:
Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“ (toliau – „Aviva Lietuva“), įmonės kodas – 111744827;
Buveinės adresas: Lvovo g. 25, LT-09320 Vilnius;
Telefono numeris: (5) 2690169, fakso numeris: (5) 2690269, el. pašto adresas: info@aviva.lt, pensija@aviva.lt, interneto svetainės adresas: www.aviva.lt.
Draudimo veiklos licencijos Nr. 0016 išduota 2001 m. liepos 31 d. (naujos formos licencija Nr. 000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.).
Asmenys, priimančys investicinius sprendimus:
  - Asta Grabinskė – generalinė direktorė;
  - Rita Nogė – finansų direktorė;
  - Roman Piotr Sosnowski – vyriausiasis investicijų valdytojas.
4. Pensijų fondo depozitoriumas – AB SEB bankas, įmonės kodas – 112021238, buveinė: Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius, telefono numeris: (5) 2682800, fakso numeris: (5) 2682333.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Informacija apie grynujų aktyvų vertę, apskaitos vienetų skaičių ir vertę pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 6-oje pastaboje.
6. Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičių bei bendras konvertavimo sumas pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 7-oje pastaboje.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų fondo pensijų turto pateikiami šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 10-oje pastaboje.
8. Mokėjimų tarpininkams iš pensijų fondo „Europensija ekstra“ turto nebuvo.
9. Pensijų fondas „Europensija ekstra“ per ataskaitinį laikotarpį susitarimų dėl mokėjimo pasidalijimo, paslėptų komisinių neturėjo.

10. Toliau esančioje lentelėje yra pateiktas pavyzdys apie atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai, esant pensijų fondo „Europensija ekstra“ taisyklėse patvirtintiems atskaitymams, kai laikotarpio pradžioje investuota suma 3 000 Eur, papildomos įmokos nėra mokamos, o investicijų grąža - 5 proc. kasmet. Apskaičiavimuose naudoti atskaitymų dydžiai, galiojantys nuo 2017 m. sausio 1 d.: atskaitymai nuo įmokos lygūs 0 proc., iš pensijų turto lygūs 1 proc. nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur	31	96	166	369
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų, Eur	3 150	3 473	3 829	4 887
Sukaupta suma, esant dabartiniam atskaitymų lygiui, Eur	3 119	3 372	3 646	4 430

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Informacija apie investicinių priemonių portfelio sudėtį pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 2-oje pastaboje.
- 12.–14. Ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo „Europensija ekstra“ valdomas turtas į išvestines finansines priemones investuotas nebuvo.
15. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ lėšos investuojamos pagal pensijų fondo taisyklių investavimo strategijoje nustatytas investicijų rūšis, investicijų specializaciją, geografinius apribojimus dėl šalių, į kurių vertybinius popierius gali būti investuojamos fondo lėšos.

2018 m. gruodžio 31 d. pensijų fondo „Europensija ekstra“ 61,2 proc. grynujų aktyvų buvo investuota į vyriausybės skolos vertybinius popierius: 20,3 proc. į Lietuvos, 7,1 proc. į Latvijos, 8,8 proc. į Kroatijos, 3,0 proc. į Vengrijos, 3,8 proc. į Rumunijos, 2,8 proc. į Lenkijos ir 15,4 proc. į Vokietijos vyriausybės skolos vertybinius popierius.

32,2 proc. pensijų fondo „Europensija ekstra“ grynujų aktyvų buvo investuota į kolektyvinio investavimo subjektus, investuojančius akcijų rinkose. Iš jų 12,0 proc. buvo investuota į Europos šalių, 3,3 proc. į Azijos, 16,0 proc. į Šiaurės Amerikos ir 0,9 proc. Japonijos akcijų rinkas.

„Europensija ekstra“ fondo 86,3 proc. grynujų aktyvų buvo investuota į eurus nominuotus vertybinius popierius, 7,1 proc. į JAV doleriais nominuotus vertybinius popierius.

16. Informacija apie veiksnius, kurie per ataskaitinį laikotarpį turėjo didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūrai ir jo vertės pokyčiams.

2018 metais investicinio portfelio struktūrą keitėme atsižvelgiant į svarbius ekonominius bei geopolitinius įvykius. Investicijas obligacijų dalyje daugiausia nukreipėme į Baltijos regiono ir Vidurio Europos šalių skolos vertybinius popierius eurus. Atsižvelgdami į sudėtingą situaciją finansų rinkose, besitęsiančius prekybos karus ir dėlto svyruojančias akcijų rinkas, bendrą skolos vertybinių popierių dalį portfelyje padidinome 18,7 proc. punktais (nuo 42,5 proc. iki 61,2 proc.).

Atitinkamai 2018 metais nuosavybės vertybinių popierių dalį sumažinome nuo 55,1 proc. iki 32,2 proc. Nuo 12,1 proc. iki 16,0 proc. padidinome investicijų dalį į JAV akcijas, o nuo 27,4 proc. iki 12,0 proc. sumažinome investicijas į Europos šalių nuosavybės vertybinius popierius. Siekdami diversifikuoti investicijas, dalį fondo lėšų investavome į Japonijos ir Azijos šalių akcijas.

Paprastai obligacijų kainos svyruoja mažiau nei akcijų, todėl subalansuota fondo investavimo strategija padėjo išvengti didesnių nuostolių akcijų rinkose, nes didžioji fondo lėšų dalis buvo investuota į obligacijas, iš kurių praėjusiais metais uždirbome nuosaikią grąžą. Per pastaruosius 10 metų pensijų fondo „Europensija ekstra“ grąža buvo 71,5 proc. arba vidutiniškai po 5,5 proc. per metus.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

17. Informacija apie pensijų fondo lyginamąjį indeksą pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 13-oje pastaboje.

18. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius dešimt fondo veiklos metų (rodikliai yra paaiškinti šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 13-oje pastaboje):

	Per ataskaitinį laikotarpį 2018 m.	Prieš metus 2017 m.	Prieš 2 metus 2016 m.	Prieš 10 metų 2008 m.
Apskaitos vieneto vertės pokytis (%)	(5,09)	3,30	2,02	(17,60)
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis (%)	(3,97)	3,91	3,11	(15,95)
Metinė bendroji investicijų grąža (%)	(5,08)	3,28	2,02	(17,60)
Metinė grynoji investicijų grąža (%)	(5,08)	3,28	1,91	(20,10)
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis (%)	5,26	4,14	6,08	11,40
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis (%)	4,96	2,88	6,39	11,84
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas (%)	93,01	90,06	93,06	84,14
Indekso sekimo paklaida (%)	1,76	1,29	1,79	10,27
Alfa rodiklis	(0,0078)	(0,0069)	(0,0149)	(0,0855)
Beta rodiklis	1,09	1,03	1,15	0,59

19. 2018 metais leidiniuose apie „Aviva Lietuva“ valdomus pensijų fondus buvo naudojama prielaida, kad ilgu laikotarpiu vidutinė metinė pensijų fondo grynoji investicijų grąža sieks 2,5 proc.

Pastarųjų 5 metų „Aviva Lietuva“ valdomų pensijų fondų metinis svertinis vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis buvo 2,5 proc. ir atitinka naudojamą prielaidose. Gerus pensijų fondų rezultatus lėmė sėkmingos investicijos išsivysčiusių šalių akcijų ir obligacijų rinkose.

20. Informacija apie vidutinę investicijų grąžą, vidutinį apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytį per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų ir nuo veiklos pradžios pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 13-oje pastaboje.

21. Kiti rodikliai, atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką, ataskaitoje nepateikiami.

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖ BŪKLĖ

22. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ finansinės ataskaitos parengtos pagal 39-ojo verslo apskaitos standarto „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“ ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų reikalavimus.

22.1. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ grynujų aktyvų ataskaita, paruošta pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis:

(eurais)				
Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		104 799 320	96 333 339
1.	PINIGAI	2, 3	7 044 924	2 440 654
2.	TERMINUOTIEJI INDĖLIAI		-	-
3.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĖS		-	-
3.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
3.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
4.	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	2, 3, 8	97 751 397	93 884 813
4.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai	2, 3, 8	64 024 801	40 883 156
4.1.1.	Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	2, 3, 8	64 024 801	40 883 156
4.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	2, 3, 8	33 726 596	53 001 657
5.	SUMOKĖTI AVANSAI			-
6.	GAUTINOS SUMOS	4	2 999	7 872
6.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
6.2.	Kitos gautinos sumos	4	2 999	7 872
7.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
7.1.	Investicinis turtas		-	-
7.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
7.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI	5	152 112	102 531
1.	Mokėtinos sumos	5	152 112	102 531
1.1.	Už finansinį ir investicinį turtą mokėtinos sumos		-	-
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	5	75 805	71 619
1.3.	Kitos mokėtinos sumos	5	76 307	30 912
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIEJI AKTYVAI	6	104 647 208	96 230 808

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
 Pensijų fondas „Europensija ekstra“
 2018 metų ataskaita

22.2. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ grynujų aktyvų pokyčio ataskaita, paruošta pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis:

(eurais)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	6	96 230 808	75 337 697
2.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS		23 450 142	27 114 703
2.1.	Dalyvių įmokos į fondą	11	20 229 672	17 461 679
2.2.	Iš kitų fondų gautos sumos	11	2 262 399	3 846 405
2.3.	Garantinės įmokos		-	-
2.4.	Investicinės pajamos		-	-
2.4.1.	Palūkanų pajamos		-	-
2.4.2.	Dividendai		-	-
2.4.3.	Nuomos pajamos		-	-
2.5.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	8	914 099	5 779 736
2.6.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio	9	21 409	-
2.7.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
2.8.	Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas	12	22 563	26 883
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO:		23 450 142	27 114 703
3.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS		(15 033 742)	(6 221 592)
3.1.	Išmokos fondo dalyviams	11	(272 759)	(143 832)
3.2.	Išmokos kitiems fondams	11	(8 360 587)	(3 071 977)
3.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	8	(5 375 017)	(2 095 146)
3.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio	9	-	(59 260)
3.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
3.6.	Valdymo sąnaudos:	10	(1 025 379)	(851 377)
3.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei	10	(1 025 379)	(851 377)
3.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui		-	-
3.6.3.	Atlyginimas tarpininkams		-	-
3.6.4.	Audito sąnaudos		-	-
3.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
3.6.6.	Kitos sąnaudos		-	-
3.7.	Kitas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
3.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-	-
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO:		(15 033 742)	(6 221 592)
4.	Grynujų aktyvų vertės pokytis		8 416 400	20 893 111
5.	Pelno paskirstymas		-	-
6.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	6	104 647 208	96 230 808

22.3. Pensijų fondo „Europensija plus“ 2018 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas:

2018 metų pensijų fondo „Europensija ekstra“ finansinių ataskaitų AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Duomenys apie pensijų fondą

2003 m. rugpjūčio 28 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija išdavė Uždarajai akcinei gyvybės draudimo ir pensijų bendrovei „Aviva Lietuva“ leidimą Nr. 00001 vykdyti pensijų kaupimo veiklą (naujos formos licencija Nr. 000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.). Pensijų fondas „Europensija ekstra“ veikia pagal pensijų fondo „Europensija ekstra“ taisykles Nr. 017.

Pensijų fondą „Europensija ekstra“ valdo Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“, įregistruota adresu Lvovo g. 25, LT-09320 Vilnius, įmonės kodas – 111744827.

Pensijų fondo depozitoriumas yra AB SEB bankas, buveinės adresas Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius, įmonės kodas – 112021238.

Pensijų fondo auditą už 2018 m. atliko UAB „PricewaterhouseCoopers“, buveinės adresas J. Jasinskio g. 16 B, LT-03163 Vilnius, įmonės kodas – 111473315.

Ataskaitinis laikotarpis: 2018 01 01 – 2018 12 31.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Pagrindiniai principai

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“ (toliau – „Aviva Lietuva“), tvarkydama pensijų fondo buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu ir kitais teisės aktais. Pensijų fondo apskaita tvarkoma atskirai nuo įmonės „Aviva Lietuva“ bei kitų jos valdomų pensijų fondų apskaitos pagal patvirtintą sąskaitų planą.

„Aviva Lietuva“ pensijų fondo apskaitą tvarko ir šiose finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia eurais, vieno euro tikslumu.

2. Investavimo politika

Pensijų fondo „Europensija ekstra“ lėšos investuojamos laikantis subalansuotos investavimo strategijos. Pensijų fondo lėšos investuojamos į skolos vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemonės, išleistus arba garantuotus Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių vyriausybių, centrinių bankų ir Europos centrinio banko bei į Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių įmonių skolos vertybinius popierius. Skolos vertybinių popierių terminas nėra ribojamas, tačiau paprastai investuojama į vidutinio (4 - 6 metų) ir ilgo (daugiau kaip 6 metai) laikotarpio vertybinius popierius.

2. Investavimo politika (tęsinys)

Iki 65 proc. pensijų fondo lėšų gali būti investuojama į Europos Sąjungos šalių ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių įmonių, esančių aukščiausiuose vertybinių popierių biržų sąrašuose, akcijas.

Visos aukščiau minėtos investicijos gali būti atliekamos tiek tiesiogiai įsigyjant minimų emitentų vertybinius popierius, tiek įsigyjant kolektyvinių investavimo subjektų vertybinius popierius, jeigu šių kolektyvinių investavimo subjektų vertybiniai popieriai padengti turtu, daugiausiai investuojamu į vertybinius popierius ar aukščiau paminėtą turtą. Iki 20 procentų pensijų fondo lėšų gali sudaryti gryniesi pinigai, esantys fondo banko sąskaitoje bei indėliai Lietuvos ar Europos Sąjungos valstybių komerciniuose bankuose.

Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos Lietuvos, Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių nacionalinėmis valiutomis. Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos ir į išvestines finansines priemones, skirtas tik palūkanų ir valiutos rizikai minimizuoti. Pensijų turtas negali būti investuojamas į nekilnojamąjį turtą, tauriuosius metalus arba į suteikiančius į juos teisę vertybinius popierius. Detali pensijų fondo investavimo strategija nustatyta pensijų fondo taisyklėse.

3. Investicijų apskaita, vertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas

Visi investicijų į vertybinius popierius įsigijimai ir pardavimai apskaitoje registruojami prekybos data. Sandorio sudarymo dieną pensijų fondo apskaitoje registruojamas gautinas finansinis turtas ir įsipareigojimas už jį sumokėti. Pardavimo sandorio sudarymo dieną nurašomi parduoti vertybiniai popieriai, registruojama gautina suma ir sandorio rezultatas (pelnas arba nuostoliai). Sandoris apskaitoje registruojamas tik kai gautas patvirtinimas, kad sandoris įvyko.

Vertybiniai popieriai pripažinimo metu apskaitoje registruojami įsigijimo verte, kiekvieną darbo dieną apskaitant šių investicijų rinkos vertės pokyčius kaupimo principu, taip kad investicijų vertė atspindėtų jų tikrąją vertę. Tikroji vertė nustatoma pagal aktyviojoje rinkoje skelbiamas priemonių kainas, o jei jos neskelbiamos arba vertybiniais popieriais nėra prekiaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma, vadovaujantis „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarka. Skolos vertybinių popierių tikroji vertė apima ir sukauptų palūkanų vertę. Vertybinių popierių įsigijimo atveju palūkanos pradedamos kaupti nuo atsiskaitymo dienos. Grynujų aktyvų ataskaitoje investicijos į vertybinius popierius parodomos ataskaitinio laikotarpio paskutinės darbo dienos tikraja verte.

Investicijų į vertybinius popierius, turėtų ataskaitinio laikotarpio pradžioje, tikrosios vertės, įskaitant valiutų kursų pasikeitimo įtaką, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje skirtumas, taip pat ataskaitinį laikotarpį įsigytų vertybinių popierių ir kitų investicijų tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir jų įsigijimo savikainos teigiamas skirtumas priskiriamas investicijų vertės padidėjimui, neigiamas - sumažėjimui. Kiekvieno vertybinio popieriaus vertės pasikeitimas vertinamas atskirai ir atitinkamai vertybinio popieriaus vertės padidėjimas arba sumažėjimas atvaizduojamas kaip pelnas arba nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo grynujų aktyvų pokyčio ataskaitoje atitinkamai kartu su investicijų pardavimo pelnu arba nuostoliais. Jei yra keli to paties vertybinio popieriaus įsigijimai, skaičiuojamas bendras vertybinio popieriaus vertės padidėjimas ar sumažėjimas ir pardavimo pelnas arba nuostoliai.

3. Investicijų apskaita, vertinimo metodai, investicijų pervaldinimo periodiškas (tęsinys)

Investicijų į vertybinius popierius pardavimo pelnas arba nuostoliai pripažįstami pardavimo sandorio dieną. Grynujų aktyvų pokyčio ataskaitoje atvaizduojamas ataskaitinio laikotarpio pelnas arba nuostoliai, atitinkamai teigiamas arba neigiamas skirtumas tarp investicijų pardavimo kainos ir jų balansinės vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybinių popierių vertė nustatoma pagal paskutines elektroniniu paštu atsiųstas trijų pagrindinių pirminių dilerių, nurodytų „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarkoje, kotiruotes atsargaus vertinimo (bid pirkimo kainos) metodu. Vidutinė kaina yra aritmetinis šių bankų pirkimo (bid) kainų vidurkis ir sukauptų palūkanų vertė.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kitų Europos Sąjungos bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalių vyriausybės skolos vertybinių popierių, centrinių bankų ir įmonių skolos vertybinių popierių, kurie yra kotiruojami užsienio kapitalo rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal vertinimo dienos uždarymo kainas (last price), pateikiamas Bloomberg Professional duomenų sistemoje.

Vertybinių popierių biržoje prekiaujami nuosavybės vertybiniai popieriai vertinami vidutine vertinimo darbo dienos kaina. Kolektyvinio investavimo subjektų akcijos ir investiciniai vienetai vertinami pagal kolektyvinio investavimo subjektų valdytojo atsiųstas kainas elektroniniu paštu arba paskutine Bloomberg Professional duomenų sistemoje viešai paskelbta kaina.

Investicijos, nominuotos užsienio valiuta, įvertinamos eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

Kitos investicijos vertinamos vadovaujantis „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarka.

4. Pinigai ir terminuotieji indėliai

Pinigams priskiriami pinigai bankų sąskaitose, taip pat neterminuoti indėliai su teise bet kuriuo metu pareikalauti viso indėlio ar jo dalies išmokėjimo neprarandant sukauptų palūkanų.

Terminuotaisiais indėliais pripažįstami indėliai, įskaitant indėlius iki trijų mėnesių, kurių sutartyje nustatytą laiką negalima paimti iš kredito įstaigos sąskaitos neprarandant sukauptų palūkanų. Terminuotųjų indėlių vertę sudaro jų įsigijimo vertė, padidinta palūkanomis, apskaičiuojamomis kaupimo principu (paskirstant laikotarpiui, kuriam terminuotojo indėlio sutartis yra sudaryta).

Pinigai ir terminuotieji indėliai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

5. Gautinų sumų ir įsipareigojimų apskaita

Gautinos sumos ir įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina.

Gautinos sumos ir įsipareigojimai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

6. Grynųjų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo principai

Grynųjų aktyvų vertė yra pensijų fondo pensijų turto vertės ir įsipareigojimų vertės skirtumas.

Grynųjų aktyvų vertės padidėjimas pripažįstamas gavus pensijų fondo dalyvių įmokas, registruojant iš kitų fondų gautas lėšas, palūkanų ir kitas pajamas, registruojant parduotų investicijų pelną, investicijų ir kito turto tikrosios vertės padidėjimą, įsipareigojimų tikrosios vertės sumažėjimą, turto padidėjimą ir įsipareigojimų sumažėjimą dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.

Grynųjų aktyvų vertės sumažėjimas pripažįstamas, kai atsiranda įsipareigojimas išpirkti iš pensijų fondo apskaitos vienetus, kai įregistruojamas įsipareigojimas „Aviva Lietuva“, atsiradus kitų įsipareigojimų, registruojant parduotų investicijų nuostolius, investicijų ir kito turto tikrosios vertės sumažėjimą, įsipareigojimų tikrosios vertės padidėjimą, turto sumažėjimą ir įsipareigojimų padidėjimą dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.

Pensijų fondo grynųjų aktyvų vertė apskaičiuojama ir pensijų fondo apskaitos vieneto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną pagal vertinimo dienos pabaigos duomenis. Vertinant pensijų fondo turta, vertinama kiekviena investicijų portfelio sudėtinė dalis ir susumuojami vertinimo rezultatai.

Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra grynųjų aktyvų vertė, padalinta iš pensijų fondo apskaitos vienetų skaičiaus, esančio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės nustatymo dieną ir atspindi, kokia grynųjų aktyvų vertės dalis tenka vienam apskaitos vienetai. Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra nustatoma keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisyklės. Bendra visų pensijų fondo vienetų vertė visada lygi pensijų fondo grynųjų aktyvų vertei.

7. Atskaitymų „Aviva Lietuva“ ir depozitoriumui taisyklės

„Aviva Lietuva“ atskaitymai iš pensijų fondo turto vertinami kaupimo principu. Maksimalūs atskaitymų iš pensijų fondo turto dydžiai nustatyti Lietuvos banko patvirtintose pensijų fondo taisyklėse.

1. Atskaitymai iš pensijų turto lygūs 1 proc. nuo pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės.
2. Taikomi 0,05 proc. atskaitymai nuo pensijų fondo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų už pensijų fondo dalyvio perėjimą į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą ar kitą „Aviva Lietuva“ valdomą pensijų fondą, jeigu pensijų fondo dalyvis pereina į kitą „Aviva Lietuva“ valdomą pensijų fondą daugiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus.

Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų atliekami kiekvieną darbo dieną. Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vertės tiesiogiai įskaičiuojami į apskaitos vieneto vertę, o sukauptų apskaitos vienetų skaičius dalyvio sąskaitoje nėra mažinamas.

Valiutos keitimo sąnaudos, atsiradusios dėl pareigos valiutų sąnaudas buhalterinėje apskaitoje pripažinti pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą, dengiamos iš pensijų turto.

7. Atskaitymų „Aviva Lietuva“ ir depozitoriumui taisyklės (tęsinys)

Patirtos išlaidos dėl operacijų, susijusių su pensijų fondo turto investicijomis, apskaitomos kaip gautinos sumos ir dengiamos „Aviva Lietuva“ lėšomis.

Atlyginimas depozitoriumui apskaitomas „Aviva Lietuva“ apskaitoje ir dengiamas „Aviva Lietuva“ lėšomis.

Atlyginimo depozitoriumui dydis apskaičiuojamas pagal depozitoriume apskaityto pensijų fondo turto vertę. Atlyginimas depozitoriumui yra mokamas kas ketvirtį.

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo veiklos sąnaudos kompensuojamos „Aviva Lietuva“ lėšomis:

- už valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokų surinkimą ir pervedimą 0,34 proc. nuo surinktų ir pervestų įmokų sumos (2017 m. buvo 0,41 proc.);
- už papildomas dalyvio lėšomis mokamų pensijų įmokų surinkimą ir pervedimą 0,09 proc. nuo surinktų ir pervestų įmokų sumos (2017 m. buvo 0,13 proc.);
- už papildomai iš valstybės biudžeto lėšų mokamų įmokų pervedimą 0,08 proc. nuo pervestų įmokų sumos (2017 m. buvo 0,13 proc.).

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1 Pastaba. Finansinės rizikos valdymo politika

Vidutinės akcijų dalies pensijų fondo „Europensija ekstra“ turtas investuojamas į vertybinius popierius pagal fondo investavimo strategijoje numatytus reikalavimus. Iki 65 proc. šio fondo turto gali būti investuota į akcijas. Dalis pensijų fondo „Europensija ekstra“ turto investuojama į skolos vertybinius popierius, turinčius emitento nustatytą išpirkimo datą ir kainą. Tai sudaro galimybes planuoti strateginį pensijų turto pasiskirstymą pagal turimų su pensijų kaupimo sutartimis susijusių įsipareigojimų trukmę ir sumažinti palūkanų normos svyravimo daromą įtaką sukaupto pensijų turto vertei. Kadangi į akcijas investuojama didelė pensijų fondo turto dalis, trumpu laikotarpiu pensijų fondo turto vertė gali svyruoti, tačiau ilgesniu laikotarpiu akcijos paprastai duoda didesnę grąžą negu skolos vertybiniai popieriai. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ investavimo rizika yra vidutinė.

Pensijų fondo investicijos valdomos pagal „Aviva Lietuva“ vidaus procedūras, nustatančias investavimo sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo reikalavimus bei jų kontrolės sistemas.

Valiutos kursų svyravimo rizikos valdymas

Ataskaitiniu laikotarpiu didžioji pensijų fondo „Europensija ekstra“ turto dalis, 2018 m. gruodžio 31 d. 92,9 proc. (2017 m. gruodžio 31 d. – 85,6 proc.) siekiant sumažinti valiutos kursų svyravimo riziką buvo investuojama eurais. Kita fondo turto dalis 2018 m. gruodžio 31 d. 7,1 proc. buvo investuojama JAV doleriais, (2017 m. gruodžio 31 d. 14,4 proc.).

Skolos vertybinių popierių palūkanų normos svyravimo rizikos valdymas

Kai prognozuojamas skolos vertybinių popierių palūkanų normos kilimas (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos mažėjimas), investuojama į trumpesnio termino skolos vertybinius popierius, kurių kaina palūkanoms kylant svyruoja mažiau. Ir atvirkščiai, kai prognozuojamas skolos vertybinių popierių palūkanų normos kritimas (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos didėjimas), investuojama į ilgesnio termino skolos vertybinius popierius, siekiant valdyti palūkanų normos svyravimo riziką ir gerinant investicijų grąžos rezultatus.

Kredito ir emitento rizikos valdymas

Pensijų fondo „Europensija ekstra“ likvidžios lėšos bei lėšos indėliuose laikomos tik bankuose, turinčiuose aukštus investicinius kredito reitingus. Siekiant sumažinti emitento riziką, didžioji fondo turto dalis investuojama į ne mažesnę nei Lietuvos Respublikos kredito reitingą turinčių emitentų išleistus vertybinius popierius. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pensijų fondo „Europensija ekstra“ lėšos buvo investuotos į Lietuvos, Latvijos, Kroatijos, Vengrijos, Rumunijos, Lenkijos ir Vokietijos vyriausybių vertybinius popierius.

Sandorio šalies ir atsiskaitymų rizikos valdymas

Visi sandoriai yra atliekami per depozitoriumo funkcijas atliekantį AB SEB banką, kuris kontroliuoja ir užtikrina savalaikį atsiskaitymą pagal atliekamus sandorius. Siekiant sumažinti sandorio šalies riziką, kad sandorio šalis ateityje nesugebės įvykdyti sutarties įsipareigojimų, pensijų fondo sandoriai yra sudaromi reguliuojamose ir atsiskaitymus garantuojančiose rinkose su mažos rizikos finansų institucijomis.

1 Pastaba. Finansinės rizikos valdymo politika (tęsinys)

Likvidumo rizikos valdymas

Visas pensijų fondo turtas investuojamas tik į likvidžius finansinius instrumentus – skolos ir nuosavybės vertybinius popierius, kuriais vyksta aktyvi prekyba, ir į kolektyvinius investavimo subjektus, kurie garantuoja fondų vienetų išpirkimą.

Jautrumo analizė

Skolos vertybinių popierių pelningumui padidėjus 1 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija ekstra“ grynujų aktyvų vertė sumažėtų 2,86 mln. eurų arba 2,74 procentu.

Skolos vertybinių popierių pelningumui sumažėjus 1 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija ekstra“ grynujų aktyvų vertė padidėtų 3,05 mln. eurų arba 2,91 procento.

Akcijų rinkų kainoms padidėjus 10 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija ekstra“ grynujų aktyvų vertė padidėtų 3,4 mln. eurų arba 3,22 procentu.

Akcijų rinkų kainoms sumažėjus 10 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija ekstra“ grynujų aktyvų vertė sumažėtų 3,4 mln. eurų arba 3,22 procentu.

2 Pastaba. *Investicijų portfelio struktūra*

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
2018-12-31									
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį prekybos sąrašą									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607061	43 443 003	434 430	432 862	450 350	3,7	2019-10-25	0,4
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610057	162 187 210	1 621 872	1 950 710	1 957 347	5,5	2022-05-17	1,9
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610065	112 951 807	1 129 518	1 204 135	1 337 298	4,1	2023-02-28	1,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000630055	24 180	2 418 000	2 412 884	2 414 811	0,0	2021-01-31	2,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607087	57 924 004	579 240	612 389	617 883	3,4	2020-10-03	0,6
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT1000610014	17 000	1 700 000	1 891 614	1 834 715	2,1	2024-11-06	1,8
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000670028	24 000	2 400 000	2 409 877	2 400 245	0,7	2024-08-23	2,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000650038	89 277	8 927 700	8 925 869	8 912 620	0,3	2022-09-27	8,5
Iš viso:	-	-	376 660 481	19 210 760	19 840 340	19 925 269	-	-	19,1
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS1020300288	1 050	1 050 000	1 137 889	1 250 745	3,375	2024-01-22	1,2
Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybė	Vokietijos Federacinė Respublika	DE0001102366	580 000 000	5 800 000	6 144 242	6 223 811	1,0	2024-08-15	5,9
Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybė	Vokietijos Federacinė Respublika	DE0001102358	900 000 000	9 000 000	9 795 232	9 937 458	1,5	2024-05-15	9,5
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0479333311	2 200	2 200 000	2 974 892	2 913 907	5,25	2025-01-20	2,8
Kroatijos Respublikos Vyriausybė	Kroatijos Respublika	XS1028953989	5 941	5 941 000	6 603 970	6 715 441	3,875	2022-05-30	6,4
Kroatijos Respublikos Vyriausybė	Kroatijos Respublika	XS1117298916	2 000	2 000 000	2 143 894	2 207 053	3,0	2025-03-11	2,1
Kroatijos Respublikos Vyriausybė	Kroatijos Respublika	XS1428088626	300	300 000	319 469	322 811	3,0	2027-03-20	0,3
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1017763100	1 200	1 200 000	1 232 249	1 296 768	2,625	2021-01-21	1,2
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1063399536	4 400	4 400 000	4 797 399	5 055 503	2,875	2024-04-30	4,8
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1295778275	1 071	1 071 000	1 109 323	1 120 544	1,375	2025-09-23	1,1
Rumunijos Respublikos Vyriausybė	Rumunijos Respublika	XS1060842975	3 390	3 390 000	3 941 204	3 931 376	3,625	2024-04-24	3,8
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0212993678	534	534 000	602 464	576 486	3,875	2020-02-24	0,6
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS1696445516	2 500	2 500 000	2 555 083	2 547 629	1,75	2027-10-10	2,4
Iš viso:	-	-	1 480 024 586	39 386 000	43 357 310	44 099 532	-	-	42,1
Išleidžiami nauji ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				58 596 760	63 197 650	64 024 801	-	-	61,2

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
Pensijų fondas „Europensija ekstra“
2018 metų ataskaita

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai (tęsinys)

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
2017-12-31									
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį prekybos sąrašą									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610057	162 187 210	1 621 872	1 950 710	2 039 583	5,5	2022-05-17	2,1
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607061	43 443 003	434 430	432 862	466 289	3,7	2019-10-25	0,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT1000610014	17 000	1 700 000	1 891 614	1 861 244	2,1	2024-11-06	1,9
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610065	112 951 807	1 129 518	1 204 135	1 376 176	4,1	2023-02-28	1,4
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607087	57 924 004	579 240	612 389	636 576	3,4	2020-10-03	0,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607053	235 553 753	2 355 538	2 437 032	2 476 399	5,2	2018-03-28	2,6
Iš viso:	-	-	612 076 777	7 820 598	8 528 742	8 856 267	-	-	9,2
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0369470397	1 000	1 000 000	1 146 618	1 059 164	5,75	2018-06-11	1,1
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0212993678	534	534 000	602 464	597 855	3,875	2020-02-24	0,6
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0350977244	1 800	1 800 000	2 136 675	1 901 349	5,5	2018-03-05	2,0
Rumunijos Respublikos Vyriausybė	Rumunijos Respublika	XS1060842975	3 390	3 390 000	3 941 204	4 007 860	3,625	2024-04-24	4,2
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1017763100	1 200	1 200 000	1 232 249	1 336 771	2,625	2021-01-21	1,4
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1063399536	4 400	4 400 000	4 797 399	5 229 490	2,875	2024-04-30	5,4
Kroatijos Respublikos Vyriausybė	Kroatijos Respublika	XS1028953989	3 941	3 941 000	4 310 961	4 504 220	3,875	2022-05-30	4,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS1020300288	1 050	1 050 000	1 137 889	1 284 581	3,375	2024-01-22	1,3
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1409726731	1 700	1 700 000	1 687 795	1 700 767	1,375	2036-05-16	1,8
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1295778275	1 071	1 071 000	1 109 323	1 151 897	1,375	2025-09-23	1,2
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS1310032260	1 295	1 295 000	1 539 830	1 458 441	2,125	2035-10-22	1,5
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0479333311	2 200	2 200 000	2 974 892	2 996 720	5,25	2025-01-20	3,1
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS1696445516	2 500	2 500 000	2 555 083	2 601 989	1,75	2027-10-10	2,7
Kroatijos Respublikos Vyriausybė	Kroatijos Respublika	XS1428088626	2 000	2 000 000	2 129 792	2 195 785	3,00	2027-03-20	2,3
Iš viso:	-	-	28 081	28 081 000	31 302 174	32 026 889	-	-	33,3
Išleidžiami nauji ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				35 901 598	39 830 916	40 883 156	-	-	42,5

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
 Pensijų fondas „Europensija ekstra“
 2018 metų ataskaita

2 lentelė. Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Rinkos vertės nustatymo šaltinis (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Dalis GA, %
2018-12-31									
Kolektyvinio investavimo subjektų (KIS), atitinkančių Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalies reikalavimus, vienetai (akcijos)									
Schroders Funds - SISF Asian Opportunities	Liuksemburgas	LU0248183658	41 905	Schroder Investment Management	725 392	778 410	www.schroders.com	KIS 3	0,7
Schroders Funds - Japanese Equity EUR Hedged	Liuksemburgas	LU0236738356	8 474	Schroder Investment Management	1 169 320	926 129	www.schroders.com	KIS 3	0,9
Schroders Funds - SISF EURO Equity	Liuksemburgas	LU0106235459	45 849	Schroder Investment Management	1 888 060	1 721 066	www.schroders.com	KIS 3	1,6
Schroders Funds - SISF US Large Cap	Liuksemburgas	LU0248185604	23 419	Schroder Investment Management	3 566 649	3 298 283	www.schroders.com	KIS 3	3,2
Schroders Funds - SISF US Large Cap EUR Hedged	Liuksemburgas	LU0271484684	14 053	Schroder Investment Management	2 801 131	2 568 419	www.schroders.com	KIS 3	2,5
AVIVA Investors - US Equity Income	Liuksemburgas	LU0837066512	15 664	Aviva Investors Luxembourg SA	2 285 240	2 259 169	www.avivainvestors.com	KIS 3	2,2
AVIVA Investors - Asian Equity Income	Liuksemburgas	LU0160787940	5 580	Aviva Investors Luxembourg SA	1 706 411	1 590 523	www.avivainvestors.com	KIS 3	1,5
AVIVA Investors - European Equity	Liuksemburgas	LU0160772918	13 232	Aviva Investors Luxembourg SA	3 367 761	2 707 360	www.avivainvestors.com	KIS 3	2,6
Nordea Funds - European Value	Liuksemburgas	LU0229519557	46 445	Nordea Investment Funds SA	2 886 117	2 756 490	www.nordea.lu	KIS 3	2,6
Nordea Funds - Nordic Equity	Liuksemburgas	LU0335102843	33 911	Nordea Investment Funds SA	2 950 961	2 708 844	www.nordea.lu	KIS 3	2,6
Nordea Funds - Nordic Ideas Equity	Liuksemburgas	LU0915370448	19 084	Nordea Investment Funds SA	2 996 602	2 765 788	www.nordea.lu	KIS 3	2,6
Nordea Funds - Asian Focus Equity	Liuksemburgas	LU0229519714	52 665	Nordea Investment Funds SA	1 319 202	1 148 112	www.nordea.lu	KIS 3	1,1
Nordea Funds - North American Value	Liuksemburgas	LU0229520647	49 509	Nordea Investment Funds SA	2 425 341	2 455 155	www.nordea.lu	KIS 3	2,3
Vontobel Funds - US Equity HI (hedged)	Liuksemburgas	LU0368557038	18 413	Vontobel Asset Management SA	5 000 000	4 664 137	www.vontobel.com	KIS 3	4,5
Vontobel Funds - US Equity I in EUR	Liuksemburgas	LU1664635726	12 440	Vontobel Asset Management SA	1 500 000	1 378 711	www.vontobel.com	KIS 3	1,3
Iš viso:	-	-	400 643	-	36 588 187	33 726 596	-	-	32,2
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos)									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso KIS vienetų (akcijų):	-	-	-	-	36 588 187	33 726 596	-	-	32,2

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
 Pensijų fondas „Europensija ekstra“
 2018 metų ataskaita

2 lentelė. Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (tėsinys)

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Rinkos vertės nustatymo šaltinis (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Dalis GA, %
2017-12-31									
Kolektyvinio investavimo subjektų (KIS), atitinkančių Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalies reikalavimus, vienetai (akcijos)									
AVIVA Investors - US Equity Income	Liuksemburgas	LU0837066512	25 939	Aviva Investors Luxembourg SA	3 633 251	3 883 953	www.avivainvestors.com	KIS 3	4,0
Schroders Funds - SISF EURO Equity	Liuksemburgas	LU0106235459	89 349	Schroder Investment Management	3 504 017	4 038 602	www.schroders.com	KIS 3	4,2
Schroders Funds - SISF Asian Opportunities	Liuksemburgas	LU0248183658	218 962	Schroder Investment Management	3 566 255	4 572 824	www.schroders.com	KIS 3	4,8
Schroders Funds - SISF US Large Cap	Liuksemburgas	LU0106261539	9 978	Schroder Investment Management	1 336 815	1 442 208	www.schroders.com	KIS 3	1,5
Schroders Funds - Japanese Equity EUR Hedged	Liuksemburgas	LU0236738356	4 154	Schroder Investment Management	500 187	544 664	www.schroders.com	KIS 3	0,6
AVIVA Investors - European Equity Income	Liuksemburgas	LU0160781745	9 730	Aviva Investors Luxembourg SA	3 013 978	3 331 582	www.avivainvestors.com	KIS 3	3,5
AVIVA Investors - Asian Equity Income	Liuksemburgas	LU0160787940	11 395	Aviva Investors Luxembourg SA	3 441 647	3 626 366	www.avivainvestors.com	KIS 3	3,8
Nordea Funds - European Value	Liuksemburgas	LU0229519557	68 666	Nordea Investment Funds SA	4 169 028	4 764 755	www.nordea.lu	KIS 3	5,0
AVIVA Investors - European Equity	Liuksemburgas	LU0160772918	22 298	Aviva Investors Luxembourg SA	5 457 124	5 610 973	www.avivainvestors.com	KIS 3	5,8
Nordea Funds - Nordic Equity	Liuksemburgas	LU0335102843	45 945	Nordea Investment Funds SA	3 970 000	4 033 504	www.nordea.lu	KIS 3	4,2
Schroders Funds - SISF US Large Cap EUR Hedged	Liuksemburgas	LU0271484684	19 400	Schroder Investment Management	3 620 403	3 885 414	www.schroders.com	KIS 3	4,0
Schroders Funds - SISF Asian Total Return EUR Hedged	Liuksemburgas	LU0372741511	14 000	Schroder Investment Management	3 668 836	3 773 035	www.schroders.com	KIS 3	3,9
Nordea Funds - Asian Focus Equity	Liuksemburgas	LU0229519714	91 650	Nordea Investment Funds SA	2 295 723	2 407 590	www.nordea.lu	KIS 3	2,5
Nordea Funds - North American Value	Liuksemburgas	LU0229520647	49 509	Nordea Investment Funds SA	2 425 341	2 546 412	www.nordea.lu	KIS 3	2,6
Nordea Funds - Nordic Ideas Equity	Liuksemburgas	LU0915370448	28 709	Nordea Investment Funds SA	4 473 017	4 539 775	www.nordea.lu	KIS 3	4,7
Iš viso:	-	-	709 684		49 075 622	53 001 657			55,1
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos)									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso KIS vienetų (akcijų):	-	-	-	-	49 075 622	53 001 657	-	-	55,1

2 Pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tęsinys)

3 lentelė. **Pinigai**

Banko pavadinimas	Valiuta	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma, %	Dalis GA, %
I. 2018-12-31				
AB SEB bankas	EUR	7 044 924	-	6,7
Pinigų iš viso		7 044 924	-	6,7
II. 2017-12-31				
AB SEB bankas	EUR	2 440 654	-	2,5
Pinigų iš viso		2 440 654	-	2,5

Ataskaitiniu laikotarpiu bei praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo „Europensija ekstra“ valdomas turtas tiesiogiai į nuosavybės vertybinius popierius, išvestines finansines priemones investuotas nebuvo, ataskaitinio laikotarpio bei praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pensijų fondas „Europensija ekstra“ indėlių kredito įstaigose neturėjo, todėl informacija apie investicijas į šiuos instrumentus nepateikiama.

3 Pastaba. *Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategijų atitinkančius kriterijus*

Investicijų pasiskirstymas	Tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2018-12-31	Grynųjų aktyvų dalis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, % 2018-12-31	Tikroji vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje 2017-12-31	Grynųjų aktyvų dalis praėjusių finansinių metų pabaigoje, % 2017-12-31
Pagal investavimo objektus				
Vyriausybės vertybiniai popieriai	64 024 801	61,2	40 883 156	42,5
KIS investiciniai vienetai	33 726 596	32,2	53 001 657	55,1
Pinigai	7 044 924	6,7	2 440 654	2,5
Iš viso:	104 796 321	100,1	96 325 467	100,1
Pagal sektorius				
Vyriausybiniis sektorius	64 024 801	61,2	40 883 156	42,5
Nevyriausybiniis sektorius	40 771 520	38,9	55 442 311	57,6
Iš viso:	104 796 321	100,1	96 325 467	100,1
Pagal valiutas				
Eurais	97 343 362	93,0	82 418 938	85,7
JAV doleriais	7 452 959	7,1	13 906 529	14,4
Iš viso:	104 796 321	100,1	96 325 467	100,1
Pagal geografinę zoną				
Lietuva	28 220 938	27,0	14 039 943	14,5
Kitos Europos Sąjungos valstybės	50 033 703	47,7	47 029 779	49,0
Skandinavijos šalys	5 474 632	5,2	8 573 279	8,9
JAV ir Kanada	16 623 874	16,0	11 757 987	12,1
Japonija	926 129	0,9	544 664	0,6
Azijos regionas	3 517 045	3,3	14 379 815	15,0
Iš viso:	104 796 321	100,1	96 325 467	100,1
Pagal kitus kriterijus				
Terminuoti	64 024 801	61,2	40 883 156	42,5
Neterminuoti	40 771 520	38,9	55 442 311	57,6
Iš viso:	104 796 321	100,1	96 325 467	100,1

Veiksniai, turėję įtakos pensijų fondo portfelio pasikeitimams

2018 metais investicinio portfelio struktūra buvo keičiama atsižvelgiant į svarbius ekonominius bei geopolitinius įvykius. Didžiausias investicijas obligacijų dalyje nukreipėme į Baltijos regiono, Vakarų ir Vidurio Europos šalių skolos vertybinius popierius nominuotus eurais. Nuosavybės vertybinių popierių dalyje keitėme investicijų pasiskirstymą regionuose: mažinome kolektyvinio investavimo subjektų investuojančių Azijos ir Europos akcijų rinkose dalį, padidinome investicijų dalį į Amerikos ir Kanados rinkose investuojančius kolektyvinio investavimo subjektus.

4 Pastaba. *Gautinos sumos*

2018 m. gruodžio 31 d. gautinas sumas, 2 999 eurus (2017 m. gruodžio 31 d. 7 872 eurus), sudarė gautina komisinio atlyginimo suma už pensijų fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus.

5 Pastaba. Įsipareigojimai

	Ataskaitinis laikotarpis 2018 m.	Praėję finansiniai metai 2017 m.
Mokėtinos sumos kaupimo bendrovei	75 805	71 619
atskaitymai nuo pensijų fondo turto vertės	75 512	71 466
perėjimo į kitus pensijų fondus atskaitymai	293	153
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	76 307	30 912
į kitus pensijų fondus mokėtinos lėšos	36 538	2 990
mokėtinos lėšos dalyviams ir dalyvių paveldėtojams	39 769	27 922
Iš viso:	152 112	102 531

6 Pastaba. Grynujų aktyvų vertė, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje 2017-12-31	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2018-12-31	Prieš metus 2017-12-31	Prieš dvejus metus 2016-12-31
Grynujų aktyvų vertė, Eur	96 230 808	104 647 208	96 230 808	75 337 697
Apskaitos vieneto vertė, Eur	0,4479	0,4251	0,4479	0,4336
Apskaitos vienetų skaičius	214 869 945	246 164 860	214 869 945	173 740 563

7 Pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį išplatintų ir išpirktų apskaitos vienetų skaičius ir vertė

	Ataskaitinis laikotarpis 2018 m.		Praėję finansiniai metai 2017 m.	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė
Išplatinti apskaitos vienetai (konvertuojant pinigus į apskaitos vienetus)	50 874 372	22 492 074	48 436 754	21 308 084
Išpirkti apskaitos vienetai (konvertuojant vienetus į pinigus)	19 579 458	8 635 876	7 307 372	3 217 159
Skirtumas	31 294 914	13 856 198	41 129 382	18 090 925

8 Pastaba. Investicijų vertės pokytis

I. 2018 m.

Investicijos	Pokytis					Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2018-12-31
	Praėjusių finansinių metų pabaigoje 2017-12-31	Įsigyta	Parduota, išpirkta	Vertės padidėjimas*	Vertės sumažėjimas**	
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	40 883 156	34 125 007	(11 459 884)	812 565	(336 043)	64 024 801
<i>Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	<i>40 883 156</i>	<i>34 125 007</i>	<i>(11 459 884)</i>	<i>812 565</i>	<i>(336 043)</i>	<i>64 024 801</i>
<i>Kiti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	53 001 657	15 689 892	(30 027 513)	101 534	(5 038 974)	33 726 596
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	93 884 813	49 814 899	(41 487 397)	914 099	(5 375 017)	97 751 397

*Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimas, 914 099 eurai, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, 437 753 eurus, ir pardavimo pelną, 476 346 eurus.

**Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimas, 5 375 017 eurai, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimo sumą, 4 264 621 eurą, bei pardavimo nuostolius, 1 110 396 eurus.

8 Pastaba. Investicijų vertės pokytis (tęsinys)

I. 2017 m.

Investicijos	Pokytis					Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2017-12-31
	Praėjusių finansinių metų pabaigoje 2016-12-31	Įsigyta	Parduota, išpirkta	Vertės padidėjimas *	Vertės sumažėjimas **	
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	43 773 901	11 774 973	(14 069 051)	1 045 844	(1 642 511)	40 883 156
<i>Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	<i>43 773 901</i>	<i>11 774 973</i>	<i>(14 069 051)</i>	<i>1 045 844</i>	<i>(1 642 511)</i>	<i>40 883 156</i>
<i>Kiti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	31 127 457	37 657 584	(20 064 273)	4 733 524	(452 635)	53 001 657
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	74 901 358	49 432 557	(34 133 324)	5 779 368	(2 095 146)	93 884 813

*Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimas, 5 779 368 eurai, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, 3 989 845 eurus, pardavimo pelną, 1 780 298 eurų, bei per ataskaitinį laikotarpį investiciniais vienetais gautą komisinio atlyginimo už fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus sumą, 9 225 eurus.

Grynųjų aktyvų pokyčio ataskaitoje pelno dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo suma, 5 779 736 eurai, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, 3 989 845 eurus, pardavimo pelną, 1 780 298 eurus, bei per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotą komisinio atlyginimo už fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus sumą, 9 593 eurai.

**Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimas, 2 095 146 eurai, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimo sumą, 309 477 eurus, bei pardavimo nuostolius, 1 785 669 eurus.

9 Pastaba. Užsienio valiutos kursų pokytis

Grynųjų aktyvų pokyčio ataskaitoje pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje atvaizduojamas banko sąskaitų likučių, gautinų bei mokėtinų sumų pokyčio dėl užsienio valiutos kursų pasikeitimo teigiamas rezultatas, 21 409 eurai (2017 m. užsienio valiutos kursų pokyčio rezultatas buvo neigiamas ir sudarė 59 260 eurų).

10 Pastaba. Atskaitymai iš pensijų fondo pensijų turto

Atskaitymai	Atskaitymų dydžiai		Priskaičiuota atskaitymų suma	
	Maksimalūs numatyti taisyklėse	Faktiškai taikyti	Ataskaitinis laikotarpis 2018 m.	Praėję finansiniai metai 2017 m.
Nuo turto vertės	1%	1%	1 022 849	850 028
Už keitimą*:				
<i>fondo keitimas toje pačioje bendrovėje dažniau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	3	-
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	2 501	1 341
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas dažniau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	26	8
		Iš viso	1 025 379	851 377
<i>BAR¹</i>			0,99%	0,99%
<i>Tikėtinas sąlyginis BIK²</i>			1,35%	1,36%
<i>PAR (portfelio apyvartumo rodiklis)³</i>			59%	69%

¹Bendrasis atskaitymų rodiklis (BAR) yra bendrųjų veiklos išlaidų ir vidutinės grynųjų aktyvų vertės santykis.

²Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė fondo grynųjų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Kadangi daugiau kaip 10 proc. pensijų fondo grynųjų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus ir ne visi šitie kolektyvinio investavimo subjektai skaičiuoja savo BIK, pensijų fondui yra skaičiuojamas tikėtinas sąlyginis bendrasis išlaidų koeficientas.

³Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą.

11 Pastaba. *Gautos ir išmokėtos lėšos*

		Ataskaitinis laikotarpis 2018 m.	Praėję finansiniai metai 2017 m.
Gautos lėšos per ataskaitinį laikotarpį, iš viso		22 492 074	21 311 468
	Periodinės įmokos į pensijų fondą	20 229 672	17 461 679
	Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-	-
	Draudimo įmonės pervestos lėšos	-	-
	Iš kitų pensijų fondų pervestos lėšos, iš viso	2 262 399	3 849 789
	Iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	637 162	1 096 668
	Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	1 625 237	2 753 121
	Kitos gautos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso	3	-
Išmokėtos lėšos per ataskaitinį laikotarpį, iš viso		(8 587 951)	(3 201 675)
	Pensijų išmokos, iš viso	(235 980)	(144 565)
	Vienkartinės išmokos dalyviams	(115 068)	(95 183)
	Vienkartinės išmokos dalyvių paveldėtojams	(92 821)	(49 382)
	Periodinės išmokos dalyviams	-	-
	Išmokos anuiteto įsigijimui	(28 091)	-
	Į kitus pensijų fondus pervestos lėšos, iš viso	(8 351 971)	(3 057 110)
	Tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	(3 297 614)	(374 982)
	Kitos pensijų kaupimo bendrovės	(5 054 357)	(2 682 128)
	Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso	-	-

2018 m. periodines įmokas į pensijų fondą sudarė 8 066 677 eurų Valstybinio socialinio draudimo fondo įmokos, 5 794 571 eurą papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos ir 6 368 424 eurų papildomos iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos pensijų įmokos. 2017 m. atitinkamai 7 068 583 eurai, 4 984 064 eurai ir 5 409 032 eurai.

Lentelėje duomenys pateikiami pagal faktinę lėšų apyvartą banko sąskaitose. Dėl to jos gali skirtis nuo sumų pateikiamų grynųjų aktyvų pokyčių ataskaitoje, kurioje naudojamas kaupimo principas.

12 Pastaba. *Kitas grynųjų aktyvų vertės padidėjimas*

2018 m. kitą grynųjų aktyvų vertės padidėjimą, 22 563 eurus, didžiaja dalimi sudarė institucinio investuotojo komisinis atlyginimas už pensijų fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetų (2017 m. atitinkamai 26 883 eurus).

13 Pastaba. Pensijų fondo investicijų grąža ir investicijų grąžos lyginamoji informacija

13.1. Pensijų fondo lyginamasis indeksas

Atsižvelgiant į pensijų fondo investavimo strategiją ir į faktinę investicijų struktūrą, pensijų fondo „Europensija ekstra“ investavimo rezultatai lyginami su keturių lyginamųjų indeksų svertinės vertės pokyčiu. Lyginamieji indeksai ir jų svertinės vertės pateiktos žemiau esančioje lentelėje:

Lyginamojo indekso pavadinimas	Svertinė vertė lyginamajame indekse (%)
Europos vyriausybės obligacijų kainų indeksas – „Bloomberg Barclays Series-E Euro Govt 1-5 Yr Bond Index“	60
Europos akcijų indeksas – „S&P Europe 350“	20
JAV akcijų indeksas – „S&P 500“	10
Azijos (išskyrus Japoniją) akcijų indeksas – „MSCI AC Asia ex Japan“	10

13.2. Pensijų fondo investicijų portfelio apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos, lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai

	Per ataskaitinį laikotarpį 2018 m.	Prieš metus 2017 m.	Prieš 2 metus 2016 m.	Prieš 3 metus 2015 m.
Apskaitos vieneto vertės pokytis (%)	(5,09)	3,30	2,02	5,99
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis ¹ (%)	(3,97)	3,91	3,11	3,31
Metinė bendroji investicijų grąža ² (%)	(5,08)	3,28	2,02	5,98
Metinė grynoji investicijų grąža ³ (%)	(5,08)	3,28	1,91	5,80
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴ (%)	5,26	4,14	6,08	6,86
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴ (%)	4,96	2,88	6,39	6,61
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁵ (%)	93,01	90,06	93,06	97,24
Indekso sekimo paklaida ⁶ (%)	1,76	1,29	1,79	2,03
Alfa rodiklis ⁷	(0,0078)	(0,0069)	(0,0149)	0,0251
Beta rodiklis ⁸	1,09	1,03	1,15	1,03

¹Lyginamojo indekso pokytis – tai lyginamojo indekso reikšmių procentinis pasikeitimas per nurodytą laikotarpį.

²Metinė bendroji investicijų grąža yra investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant nėra atsižvelgiama į atskaitymus nuo pensijų įmokų.

³Metinė grynoji investicijų grąža yra investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į atskaitymus nuo pensijų įmokų ir pensijų turto.

⁴Standartinis nuokrypis yra statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja apskaitos vieneto vertės pokyčiai arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu (pateikiamas metinis standartinis nuokrypis).

⁵Koreliacijos koeficientas yra rodiklis, parodantis apskaitos vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę.

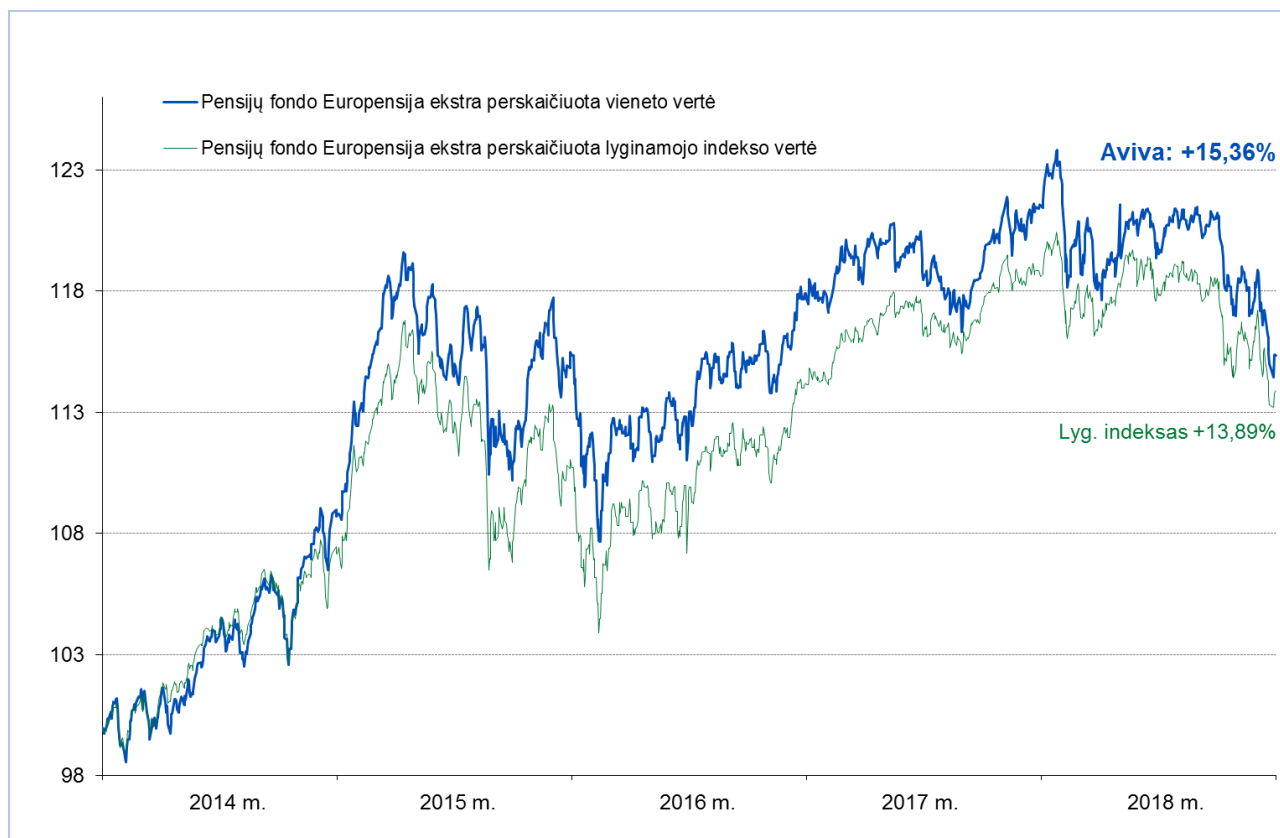
⁶Indekso sekimo paklaida (angl. tracking error) yra rodiklis, parodantis, kiek apskaitos vieneto vertės pokyčiai atitinka (arba seka) lyginamojo indekso reikšmės pokyčius.

⁷Alfa rodiklis parodo skirtumą tarp pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui.

⁸Beta rodiklis parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo apskaitos vieneto vertė, pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei.

13.2. Pensijų fondo investicijų portfelio apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos, lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai (tęsinys)

Žemiau pateiktas grafikas vaizduoja pensijų fondo „Europensija ekstra“ perskaičiuotos apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytį per paskutinius 5 metus. Pensijų fondo vieneto vertė ir lyginamojo indekso reikšmė yra perskaičiuotos. Pradinės vieneto ir lyginamojo indekso vertės lyginamojo laikotarpio pradžia yra prilyginamos 100:

13.3. Pensijų fondo vidutinė grynoji investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ir jo standartinio nuokrypio rodiklis, vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis

	Per paskutinius 3 metus (%)	Per paskutinius 5 metus (%)	Per paskutinius 10 metų (%)	Nuo veiklos pradžios ⁷ (%)
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ¹	0,01	2,90	5,54	3,02
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis ²	0,95	2,64	4,97	-
Vidutinė bendroji investicijų grąža ³	0,01	2,90	5,54	3,02
Vidutinė grynoji investicijų grąža ⁴	(0,03)	2,78	5,23	1,88
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁵	5,26	5,47	6,29	6,40
Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ⁶	4,50	4,81	5,68	-

¹Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis yra geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

²Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis yra geometrinis metinių lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis.

³Vidutinė bendroji investicijų grąža yra geometrinis metinių bendrosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁴Vidutinė grynoji investicijų grąža yra geometrinis metinių grynosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁵Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis yra metinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis už nurodytą laikotarpį.

⁶Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis yra metinis lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis už nurodytą laikotarpį.

⁷Reikšmės pateiktos nuo pensijų fondo veiklos pradžios – nuo 2006 m. vasario 8 d.

14 Pastaba. Pasiskolintos ir paskolintos lėšos

Per ataskaitinį laikotarpį bei praėjusį ataskaitinį laikotarpį pensijų fondas „Europensija ekstra“ pasiskolintų ir paskolintų lėšų neturėjo.

15 Pastaba. Trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį

Pensijų fondo „Europensija ekstra“ taisyklėse garantuotas pajamingumas nenumatytas.

16 Pastaba. Sandoriai su susijusiais asmenimis

Aviva Investors – R.C.S. Luxembourg – turto valdymo įmonė, kuri priklauso įmonių grupei Aviva Investors. „Aviva Lietuva“ per turto valdymo įmonę Aviva Investors – R.C.S. Luxembourg vykdo investicijų pirkimo, pardavimo sandorius.

2018 metais „Aviva Lietuva“ savo valdomam pensijų fondui „Europensija ekstra“ įvykdė investicijų pirkimų sandorių, kurių bendra vertė sudarė 1 919 389 eurus (2017 m. 10 206 705 eurus) ir pardavimų sandorių, kurių bendra vertė sudarė 10 549 402 eurus (2017 m. 5 430 236 eurus).

Tiek 2018 m. gruodžio 31 d., tiek 2017 m. gruodžio 31 d. gautinų sumų iš susijusių asmenų nebuvo.

16 Pastaba. *Sandoriai su susijusiais asmenimis (tęsinys)*

Pensijų fondas 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. mokėtinų sumų už sandorius su susijusiais asmenimis bei susijusių asmenų suteiktų garantijų ir laidavimų neturėjo, išskyrus mokėtinas sumas „Aviva Lietuva“, atskleistas 5 pastaboje.

Pensijų fondas „Europensija ekstra“ kitų sandorių su susijusiais asmenimis nevykdė, išskyrus „Aviva Lietuva“ vykdomą pensijų fondo valdymą ir su tuo susijusius atskaitymus iš pensijų turto, kurie atskleisti 5 ir 10 pastabose.

17 Pastaba. *Pobalansiniai įvykiai*

Nuo 2019 m. sausio 1 d., įgyvendinama II pakopos pensijų reforma, „Aviva Lietuva“ siūlo pensiją kaupti viename iš septynių gyvenimo ciklo fondų. Sulaukus pensinio amžiaus, dalyvio sukauptas lėšas perkelsime į turto išsaugojimo fondą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo reikalavimais, dalyvių lėšos, sukauptos „Europensija ekstra“ pensijų fonde, iki 2019 m. birželio 30 d. bus perkeltos į kliento amžių atitinkantį gyvenimo ciklo fondą, o pensijų fondas „Europensija ekstra“ bus likviduotas.

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

23. Bendri duomenys apie pensijų fondo „Europensija ekstra“ dalyvius (dalyviais laikomi asmenys, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą, taip pat asmenys, gaunantys periodines pensijų išmokas), per atskaitinį laikotarpį prisijungusių dalyvių skaičius, per atskaitinį laikotarpį pasitraukusių dalyvių skaičius:

		Dalyviai pagal amžiaus metus				
		iki 30	nuo 31 iki 45	nuo 46 iki 60	nuo 61	Iš viso
Dalyvių skaičius	Iš viso	26 892	29 731	9 421	289	66 333
	Vyrai	13 633	14 839	4 604	174	33 250
	Moterys	13 259	14 892	4 817	115	33 083
Dalyvių dalis, %	Iš viso	40,54	44,82	14,20	0,44	100,00
	Vyrai	20,55	22,37	6,94	0,27	50,13
	Moterys	19,99	22,45	7,26	0,17	49,87

Dalyvių skaičius atskaitinio laikotarpio pradžioje		64 550
Dalyvių skaičius atskaitinio laikotarpio pabaigoje	dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	83
	dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-
	kiti dalyviai	66 250
	Iš viso	66 333
Dalyvių skaičiaus pokytis		1 783

Bendras prisijungusių dalyvių skaičius		5 837
Dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą		4 622
Iš kitų pensijų fondų atėję dalyviai	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	238
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	977

Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius		4 054
Į kitus pensijų fondus išėjusių dalyvių skaičius	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	791
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	3 085
Baigusią dalyvavimą dalyvių skaičius	išstojusių (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-
	sulaukusių nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudojusių teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį)	53
	dalyvių, pasinaudojusių Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį	58
	mirusių dalyvių	67

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

24. Informacija apie per atskaitinį laikotarpį faktiškai gautas ir išmokėtas lėšas pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 11-oje pastaboje.

IX. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ KAUPIMO TECHNINĮ ATIDĖJINĮ

25. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ taisyklėse garantuotas pajamingumas nenumatytas, todėl pensijų kaupimo techninis atidėjiny, skirtas išsipareigojimams, atsiradusiems dėl palūkanų normos svyravimo, padengti, neformuojamas.

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDŲ REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

26. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ reikmėms pasiskolintų lėšų ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo.

XI. KITA INFORMACIJA

27. Aviva Lietuva“ per 2018 metus pasirašė 13,1 tūkst. (2017 m. 12,6 tūkst.) pensijų kaupimo sutarčių, 2018 m. gruodžio 31 d. turėjo 227,6 tūkst. pensijų fondų klientų ir pagal klientų skaičių užėmė 17,3 proc. pensijų kaupimo rinkos (2017 m. 226,1 tūkst. klientų ir 17,5 proc. pensijų kaupimo rinkos).

Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatyme ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pensijų fondą „Europensija ekstra“ likviduosime iki 2019 m. birželio 30 d., o pensijų fondo dalyvius ir jų sukauptą turtą perkelsime į jų gimimo metus atitinkančius gyvenimo ciklo pensijų fondus netaikydami jokių atskaitymų. Dalyvių, sulaukusių pensinio amžiaus, sukauptas lėšas perkelsime į turto išsaugojimo fondą.

XII. ATSAKINGI ASMENYS

28. Konsultantų paslaugomis, rengiant šią ataskaitą, naudotasi nebuvo.

29. Ataskaitą rengė tik įmonės darbuotojai.

30. Tvirtiname, kad ataskaitoje pateikta informacija yra teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo „Europensija ekstra“ veiklos rezultatų vertinimui.

31. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:

Už ataskaitą atsakingi draudimo įmonės darbuotojai ir administracijos vadovas:

- Generalinė direktorė – Asta Grabinskė, tel. (5) 2690600, asta_grabinske@aviva.lt;
- Finansų direktorė – Rita Nogė, tel. (5) 2690600, rita_noge@aviva.lt;
- Vyriausioji finansininkė – Živilė Čekytė, tel. (5) 2690614, zivile_cekyte@aviva.lt;
- Vyriausioji aktuarė – Edita Svetlauskienė, tel. (5) 2690609, edita_svetlauskiene@aviva.lt;
- Investicijų skyriaus vadovė – Ieva Pauliukaitė, tel. (5) 2197872, ieva_pauliukaite@aviva.lt.

Pensijų fondo „Europensija ekstra“ ataskaitą 2019 m. balandžio 17 d. pasirašė:

Generalinė direktorė

Asta Grabinskė

Finansų direktorė

Rita Nogė

Vyriausioji finansininkė

Živilė Čekytė

Vyriausioji aktuarė

Edita Svetlauskienė

Investicijų skyriaus vadovė

Ieva Pauliukaitė